

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/42/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217917
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217917.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvola a členov senátu JUDr. Jána Bernáta a JUDr. Petra Kaňu, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOST', s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: XX XXX XXX, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 03. septembra 2013, č. k. 18C/21/2013-35 a uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 24. októbra 2013, č.k. 18C/21/2013-47, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č.k. 18C/21/2013-47 zo dňa 24. októbra 2013
z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh (ďalej len žalobu) zamietol a odporcovi (ďalej len žalovanému) náhradu trov konania nepriznal. Konštatoval, že navrhovateľ (ďalej len žalobca) sa písomne podanou žalobou zo dňa 28.09.2012 prostredníctvom právneho zástupcu domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 1.290,62 eur z titulu majetkovej škody a sumy 258,12 eur a to z titulu nemajetkovej ujmy. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 5 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku, § 101 ods. 2, 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Zo spisu Okresného súdu Levice sp.zn. 13Er/324/2010 súd prvého stupňa zistil, že dňa 28.04.2010 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Levice žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 10.03.2010 bola spísaná Zápisnica pred súdnym exekútorom - návrh na vykonanie exekúcie. Okresný súd Levice rozhodol v danej veci dňa 14.10.2010 tak, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.11.2010.

Konštatoval, že nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie). Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušený, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Teda

nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku žalobcu, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve (iba) týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku žalobcu rozhodujúcim t. j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. Zastal názor, že žaloba vychádzala z platnej úpravy, nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov.

V súvislosti so žalovaným uvádzanou zmätočnosťou žaloby žalobcu s poukazom na ustanovenie § 43 ods. 1 OSP súd uviedol, že žaloba spĺňala náležitosti v zmysle § 43 OSP a zákona č. 233/1995 Z.z. platného v čase podania. Žalobca v žalobe uviedol čoho sa domáha, voči komu a z akého dôvodu, pričom nepredloženie dôkazov nie je dôvodom na zastavenie konania, ale má vplyv na výsledok sporu a môže viesť k zamietnutiu žaloby. Vzhľadom na to, že exekučné konanie bolo začaté v roku 2010 a žalobca sa predbežného prerokovania domáhal v roku 2012, predmetný nárok na náhradu škody nepovažoval súd prvého stupňa za premlčaný. Súd v tomto prípade neskúmal či prišlo k prietahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z.z. bolo v čase podania žiadosti o udelenie poverenia možné vydať poverenie, na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených, ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Uviedol, že ohľadne prípadného prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v súčasnom znení by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013. Žaloba bola podaná v roku 2012 súd však mal za to, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia a začatia tohto konania. Žalobca tvrdil, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo rozhodnuté s omeškaním viac ako 327 dní. Súd v danej veci nemal za preukázané tvrdenia právneho zástupcu žalobcu. Žiadosť na vykonanie exekúcie bola podaná 28.04.2010 a rozhodnutie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia bolo vydané dňa 14.10.2010. Súd vo veci rozhodoval po uplynutí šesťmesačnej lehoty od prijatia žiadosti žalovaným, žalobu tak už nemohol súd považovať za predčasnú.

V predmetnej veci, z ktorej sa žalobca domáhal náhrady škody bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Účastníkom exekučného konania rozhodnutím v uvedených lehotách nevznikol stav právnej neistoty. Žalobcom uvádzaná majetková škoda nebola v konaní preukázaná, jej vyčíslenie paušalizáciou reálnych vecných nákladov, spočívajúcich v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, je podľa súdu nepreukázané, nezdôvodnené a žalobca neprodukoval žiadne dôkazy preukazujúce ním uvádzanú škodu. Súd sa nestotožnil s názorom, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia a nárokom priznávaným Ústavným súdom SR za prietahy v konaní. Súd však nevidel dôvod, aby sa nejakou výškou škody vôbec zaoberal, keďže mal za to, že k vzniku škody ani nedošlo. Majetková ujma nebola preukázaná a nemajetková ujma nezávisí automaticky, len od zistenia nedodržania zákonnej či primeranej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Predmetnú žalobu súd považoval za účelovú a to aj s poukazom na hromadne podané totožné žaloby, v ktorých sa taktiež neuvádzajú správne údaje o počte dní omeškania a pod. V konaní nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom tvrdenej škody. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie. Odôvodnil ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Žalobca nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote.

Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľné. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Znemožnil tak žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal súd žiadne udržateľné dôvody.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Napadnutým uznesením č.k. 18C/21/2013-47 zo dňa 24.10.2013 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur, pričom zároveň uviedol, že žalobca je oslobodený od platenia SP - § 2 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch položka 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov v zmysle § 172 ods. 2.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod.

Žalobca podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnej poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi bola v rozpore s citovaným zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Na základe vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP bez prejednanja na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti rozsudku nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd vyhovel odvolaniu žalobcu proti uzneseniu, ktorým bol vyrubený súdny poplatok a napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 213 odsek 1 OSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu

alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, konkrétne či došlo v konaní k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a následne príčinnej súvislosti medzi nimi. Súd prvého stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

Žalobca namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Žalobca však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhladol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Skutočnosť, že súd nevykoná navrhovaný dôkaz, neopodstatňuje tvrdenie žalobcu o neúplne zistenom skutkovom stave, vzhľadom k tomu, že v uvedenom prípade sa jedná o právnu otázku, ktorú si je súd spôsobilý vyriešiť sám vzhľadom na to, že sám posúdi, či vôbec existuje príčinná súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a vznikom prípadnej škody.

Žalobca vo svojom odvolaní ďalej namietal, že súd založil odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Ako sám uviedol, nemal k dispozícii súdny spis a niektoré skutočnosti usudzoval len podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Súd prvého stupňa rozhodol na základe listinných dokladov, ktoré spis obsahoval. Zmyslom rozhodnutia však bolo konštatovanie nesplnenia podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., nie nedôveryhodnosť údajov, tak ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. V predmetnej veci sa však žalobca a jeho právny zástupca pojednávania nezúčastnil z vlastného rozhodnutia, pričom predvolanie im bolo doručené v dostatočnom časovom predstihu pred pojednávaním, so zachovaním zákonnej päťdňovej lehoty. Ospravedlnenie neúčasti bolo súdu doručené mailom a to 02. septembra 2013, teda len jeden deň pred pojednávaním. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, ako aj žalovaného, ktorý tiež svoju neprítomnosť ospravedlnil.

Súd prvého stupňa vec správne právne posúdil a správne zistil skutkový stav veci. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 13Er/324/2010, exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 10.03.2010, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Levice dňa 28.04.2010. Exekučným titulom v predmetnej veci bol rozhodcovský rozsudok zo dňa 18.11.2009 sp. zn. SR 18930/09. Dňa 05.05.2010 súd vyzval oprávneného cestou súdneho exekútora o doloženie dokladov. Oprávnený súdu podal písomnosť označenú ako sťažnosť a podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prieťahy v konaní zo dňa 30.08.2010. Rozhodnutím zo dňa 14.10.2010 č. k. 13Er/324/2010-14 exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, so sídlom Záhradnícka 62, 821 08 Bratislava, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 31.03.2010, doručení Okresnému súdu Levice dňa 28.04.2010. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.11.2010. Voči tomuto uzneseniu oprávnený podal odvolanie, ktoré však následne vzal späť. Krajský súd v Nitre preto uznesením č.k. 5CoE/87/2010-36 zo dňa 27.01.2011 zastavil odvolacie konanie. Následne uznesením zo dňa 26.09.2011, č.k. 13Er/324/2010-43 exekučný súd exekučné konanie zastavil a nepriznal súdnemu exekútorovi náhradu trov vzniknutých v tomto konaní. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.10.2011.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 01.06.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Na základe citovaného ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku účinného v čase začatia predmetnej exekúcie je potrebné konštatovať, že hoci predmetné ustanovenie stanovuje 15 dňovú lehotu, o ktorej žalobca tvrdí, že nebola súdom dodržaná, táto lehota sa vzťahuje iba na rozhodnutie súdu, ktorým udelí poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Zákonodarca mal pri zohľadnení jazykového-gramatického, logického a systematického výkladu na myslí predovšetkým rozhodnutia súdu, ktorými tento „poveril“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. V opačnom prípade by aj v prípade naplnenia podmienok pre rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žiadosť o udelenie poverenia (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku, druhá veta) uviedol, že súd je povinný/súd rozhodne v určitej konkrétnej lehote. Neuvedením konkrétnej lehote zákonodarca jasne prejavil svoju vôľu, že súd v prípade, ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, nie je povinný rozhodnúť v tak krátkej lehote, ako v prípade „poverenia“, pretože pri zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia sa jedná o náročnejšie rozhodnutie, pri ktorom súd podrobuje žiadosť, návrh a exekučný titul vlastnému skúmaniu. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v prípade ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku zákonodarca nestanovil lehotu 15 dní na vydanie rozhodnutia, ale iba na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia v zákonom stanovenej lehote, respektíve v primeranej lehote, a teda k stavu právnej neistoty a k prieťahom v konaní namietaných žalobcom ani nemohlo dôjsť, v plnom rozsahu sa stotožňujú s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Navyše v predmetnej veci bolo exekučné konanie právoplatne zastavené, preto v tomto prípade ani nemohlo dôjsť k vzniku škody. Exekučný titul, v tomto prípade rozhodcovský rozsudok, neexistoval od začiatku, nakoľko išlo o paakt, z čoho jednoznačne vyplýva, že žalobca zavinil celé konanie.

K námietke žalobcu, že súd rozhodoval na základe inšpirácie novou právnou úpravou je potrebné uviesť, že čo sa týka citácie ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci súdom prvého stupňa, v znení účinnom od 01.01.2013 je potrebné poznamenať, že uvedenou novelou bola v predmetnom ustanovení pridaná iba časť za bodkočiarkou, netýkajúca sa predmetnej problematiky. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, súd prvého stupňa citoval tiež v uvedenom znení, avšak

na daný skutkový stav predmetné ustanovenie správne aplikoval. Uvedené preto nemá žiaden vplyv na nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a preto je aj táto námietka nedôvodná.

Zároveň odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zákona č. 412/2012 Z.z. z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prietahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prietahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd Slovenskej republiky. Taktiež aj novela § 9 ods. 2, 3 presne upravila prietahy v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovania odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nenaplnil ani jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu vymedzených zákonom č. 514/2003 Z.z., ako ani nepreukázal, že by mu vznikla akákoľvek majetková škoda, resp. nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Predmetom odvolacieho konania bolo i odvolaním napadnuté uznesenie, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur, pričom zároveň uviedol, že žalobca je oslobodený od platenia SP - § 2 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch položka 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov v zmysle § 172 ods. 2.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, časť I., Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní znie: zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,- eur. Predmetná položka bola do zákona vložená novelou - zákonom č. 286/2012 od 01.10.2012 a doposiaľ nebola menená.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 2 OSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 226 OSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Odvolací súd k námietke žalobcu týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa má za to, že táto nie je dôvodná, stotožňujúc sa s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 294/2013 zo dňa 24.10.2013, podľa ktorého právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. Februára 1998).

Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III.ÚS 119/03-30 sa vyjadril rovnako, keď vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 OSP.

Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 114/08 z 12. júna 2008).

Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zaviniť súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Občiansky súdny poriadok priznáva na účelne uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnutné takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia v dôsledku nedostatku dôvodov alebo jeho nezrozumiteľnosti je vždy dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd má za to, že napadnuté uznesenie spĺňa požiadavku dostatočného odôvodnenia rozhodnutia z toho hľadiska, že toto uvádza dôvod uloženej povinnosti, ako aj jej výšku a taktiež určuje, podľa akej konkrétnej položky sadzovníka súdnych poplatkov bola predmetná povinnosť uložená. Takýto rozsah odôvodnenia, priamo nadväzujúci na jeho výrokovú časť, postačuje na jeho dostatočné zdôvodnenie. Súd zastáva názor, že v prípade takéhoto rozhodnutia nie je potrebná ďalšia samostatná časť rozhodnutia s nadpisom Odôvodnenie, naopak, ďalšie skutočnosti by rozhodnutie mohli zaťažiť zbytočným formalizmom.

Odvolací súd však musí konštatovať, že vada predmetného uznesenia spočíva v zmätočnom vyjadrení súdu prvého stupňa, keď tento uvádza, že hoci je žalobca povinný zaplatiť vyrubený poplatok, zároveň súd prvého stupňa uvádza i to, že žalobca je oslobodený od platenia súdneho poplatku s poukazom na ustanovenie § 2 odsek 1 zákona č. 71/1992 Z. o súdnych poplatkoch.

Z uvedených dôvodov je uznesenie súdu prvého stupňa zmätočné, čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť a preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevyplýva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.